

DI 08/08 Dinsdagavondfilm Oppenheimer (Christopher Nolan) 4**** UGC Antwerpen + hapje erna

Oppenheimer
van Christopher Nolan: Een bom die
het dak van de bioscoop blaast ****

Met
Oppenheimer
reconstrueert Christopher Nolan
ambitieuze en uitdagende
ontwikkeling van de eerste
atoombom en de impact op het leven
van bedenker J. Robert
Oppenheimer.

Ruben Aerts, 20 juli 2023 in Het
Nieuwsblad

Van Christopher Nolan en met Cillian
Murphy, Emily Blunt, Robert Downey
Jr., Matt Damon, Florence Pugh
Duur: 180 min./ Einde om 20u10

Achteraf gezien, zei Mikhail Kalashnikov
enkele jaren voor zijn dood, had hij
liever pakweg de grasmaaier
uitgevonden in plaats van dat befaamde
automatische wapen. Hij was niet de
enige bij wie het knaagde. Alfred Nobel
betreunde zijn
dynamiet toen hij zag hoe het werd
ingezet tijdens oorlogen. Met zijn
Nobelprijzen hoopte hij zijn naam
en geweten te zuiveren. Maar niemand heeft zich zijn
uitvinding meer beklagd dan **J. Robert
Oppenheimer (1904-1967), de
Amerikaanse natuurkundige die in de
geschiedenisboeken belandde als
de vader van de
atoombom**.

Een bom is ook van Christopher Nolan
nu in de bioscoop dropt
met **Oppenheimer**. Drie uur lang doet
deze **biopic** over een geplaagde man
elk filmhuis daveren. Dat het niet
uitdraait op een intiem en ingetogen
portret viel te verwachten. Van
megalomane producties (**Inception**,
Dunkirk) heeft de Brit zijn handelsmerk
gemaakt. Ook **Oppenheimer** is **groots
in zijn opzet, gelaagd in zijn
karakterisering**.

Nolan gaat voor **een totaalervaring die
ontbrandt op je netvlies en
weergalmt in je gehoorgang. Cinema!**

Wedloop

De **context** is die van de **Tweede
Wereldoorlog**. Het (valse) gerucht gaat
dat de Duitsers vergevorderd zijn met
de ontwikkeling van een nucleaire bom.
Om die reden wordt al vroeg het

**Manhattan-project opgezet, een
geheime operatie geleid door de
Verenigde Staten. De ambitie:** de
vijand voor zijn en als eerste met
zo'n explosief komen. Hoe
krachtig dat kon zijn, wisten ze toen nog
niet. Wel dat het meteen de oorlog zou
beslechten, boven op alle toekomstige
conflicten. Want **wie de
bom in handen had, die
heerste over de wereld (of dat werd
toch geloofd). Massavernietiging als
het ultieme dreigement.**

De in New York
geboren **Oppenheimer** stond bekend
als een genie, maar hij was daarmee
nog geen logische kandidaat om het
project te leiden. In zijn jonge jaren
leren we hem kennen als een
onhandige, sociaal onbeholpen snuiter.
Ga ergens waar ze je laten
denken, adviseert Niels Bohr
hem, de man die kwantumfysica als een
nieuwe manier zag om de realiteit te
begrijpen. Tijdens studies in het Duitse
Göttingen voelt de wetenschapper zich
helemaal zichzelf en vervelt hij tot
Oppie, een
kettingroker met flair die zeker is van
zijn stuk. Een vinnige denker ook, en
dus wil generaal Leslie Groves hem aan
het hoofd.

Peaky blinders-acteur **Cillian Murphy**
weet de juiste balans te leggen in zijn
vertolking. Hij voorkomt
dat **Oppenheimer** een soort malle
karikatuur wordt. De **lerse acteur** gaat
al meer dan een kwarteeuw mee, was
al vijf keer te zien in een Nolan-film,
maar heeft nu eindelijk een hoofdrol
beet. Naast hem geeft **Matt Damon**
vanachter een streng snorretje gestalte
aan **Groves**.

Maar **Nolan** blijft Nolan, hij is geen
Spielberg of Ron Howard, en dus past
hij voor een rechtlijnige race tegen de
klok. Vernuftig schippert hij in de tijd
tussen die wedloop en het moment in
1954 waarop Oppenheimer zowat een
maand lang verhoord wordt, omdat hij
een veiligheidsrisico zou zijn. Dat is
vooral een poging van **Lewis Strauss
(Robert Downey Jr. laat eindelijk nog
eens zien wat hij kan) om de volksheld
bruusk van zijn sokkel te trekken**.
Nochtans had Strauss de
natuurkundige, nadat die uit het
Manhattanproject was gestapt, aan een
mooie rol binnen Princeton geholpen.
Maar de man voelde zich om een
banale reden gekrenkt en daar zou
Oppenheimer dus de prijs voor betalen.

Trinity-test

Want, jawel, **Oppenheimer stapte uit
het project omdat zijn geweten hem
parten speelde**. Nogal naïef werd
gedacht dat het wapen louter diende als
een dreigement om de westerse
beschaving te redden. Maar drie weken
na de historische (en
geslaagde
) **Trinity-test** in
New Mexico, werden zulke explosieven
al gelost boven **Hiroshima**
en **Nagasaki**.

**Oppenheimer kreeg zo in de gaten
dat hij aan de wieg stond van het
gevaarlijkste oorlogswapen dat de
mensheid ooit gekend had.** Dat hij dat
niet voorzag, is maar één van de vele
tegenstrijdigheden die hem typeren.
Ben je nog mee? **Oppenheimer is geen
hapklare film die zich met een bak
popcorn gezapig laat wegglijden. Nolan
vraagt een investering van de kijker om
mee te gaan in de complexiteit, niet
alleen die van de maatschappelijke
context, maar ook die van Oppenheimer
zelf. Van zijn link met het
communisme en zijn
(buitenechtelijke) relaties
Emily Blunt en Florence
Pugh zetten krachtige rollen neer
en van zijn spijt die
dramatisch te laat kwam.**

Beklemmende nuance

Natuurlijk kun je wachten tot je deze film
met zijn indrukwekkende cast in een
paar clicks op je gsm-schermpje kunt
streamen. Maar zo misloop je
wel **onversneden cinema die als een
natuurkracht het dak van de
bioscoopzaal blaast**.

Het zou makkelijk zijn om Oppenheimer
te demoniseren als de man die de
mensheid richting zelfvernietiging
duwde. Liever kiest Nolan (die zich
baseerde op de met een Pulitzer
bekroonde biografie American
Prometheus van Kai Bird en Martin J.
Sherwin) voor een beklemmende
nuance. Hij laat het aan de kijker om uit
te maken wat je met hem aan moet, of
je hem volgt in zijn zelfverachting:
Nu ben ik de dood geworden,
de vernietiger van werelden, klinkt het
fluisterend. Het zal maar op je
zerk staan.

Bijdrage: op vertoon van je geldige
Oeverlidkaart koop je van de
verantwoordelijke een filmticketje
dat **8** kost i.p.v. het
standaardtarief van **12,50**.
**Na de film gaan we samen nog iets
eten in de buurt. Stuur ten laatste**

dinsdagmorgen 08/08 om 10u een berichtje naar Ben indien je wil mee gaan eten!

Afspraakuur: 16u30

Afspraakplaats: UGC, Van Ertbornstraat 17, Antwerpen. Rechts van de kassa's!

Wegwijzer: Door het feit dat UGC gelegen is aan de Van Ertbornstraat 17, een zijstraat van De Keyserlei, is het zeer vlot bereikbaar met het openbaar vervoer (trein, tram, bus). Met je filmticket kan je ook goedkoper parkeren in de ondergrondse, bewaakte parking De Keyser aan de Van Ertbornstraat (net naast de inkom van de UGC. Slechts 3 voor 3 uren!) Valideer je parkingticket op de verdieping.

Aanvangsuur: 17u

Info: Luc F - 0484 98 38 37

of: Ben VdP - 0470 90 24 73